

Labo Zerotolerantie tegen schooluitval

Situering en actieplanning 2021-2022

1. De Leuvense Onderwijsraad → SOM

De Leuvense Onderwijsraad, een overlegplatform waarin vanaf **2009** alle Leuvense onderwijspartners (basis-, secundair en hoger onderwijs en de CLB's) zijn opgenomen, samen met de stad en de LOP's, werd opgericht door de ondertekening van een charter op 19 mei 2009. Doelstellingen: afstemming en overleg, forum voor inbedding van door de stad gefinancierde projecten in kader van flankerend onderwijsbeleid: Buddy-project, Brede school, Taalbeleid.

Op 12 juni 2015 wordt het gezamenlijk Charter "Onderwijsraad Leuven - Naar een krachtig netwerk van onderwijsactoren met een vernieuwde missie en werking" ondertekend. Dit wordt realiteit in 2016 met de naam "Samen Onderwijs Maken" – SOM.

In het nieuwe charter worden voor de periode tot 2025 **drie speerpunten** vooropgezet:

- Iedereen aan boord
- diversiteit als kracht
- welbevinden en betrokkenheid van alle onderwijsactoren

In 2021 bevestigen de partners hen engagement in een nieuw charter.

Meer info: <https://www.samenonderwijsmaken.be/over-som-0>

Er wordt ruimte gecreëerd voor de organisatie van Labo's. Ze zijn experimenteerruimte en methodiek voor vernieuwing. Het zijn vrijwillige (en tijdelijke) samenwerkingsverbanden van partners die in het kader van één van de drie speerpunten concrete actie willen ondernemen. Deze activiteiten kunnen (financieel of logistiek) ondersteund worden door de stad.

Meer info [Lopende labo's | Samen Onderwijs Maken](#)

2. Labo "Zero tolerantie tegen schooluitval" in kader van SOM

In Leuven beëindigde in 2017-2018 12,9% van de leerlingen zijn schoolloopbaan zonder kwalificatie¹. Schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom verminderen de kansen op werk en maatschappelijke integratie. Zo gaat menselijk kapitaal verloren en neemt kansarmoede toe. Bij de risicogroep zijn leerlingen uit kansengroepen oververtegenwoordigd. Ongekwalificeerde uitstroom verminderen heeft gunstige effecten op het onderwijs, de arbeidsmarkt én de samenleving.

Onder het speerpunt 'Iedereen aan boord' creëert dit SOM-labo een duurzame uitwisseling tussen het Leuvense onderwijs en partners uit andere domeinen die vertrouwd zijn met de thematiek van schooluitval en het voorkomen ervan.

Hoe pakken we dat aan?

Aan schooluitval gaan vaak gedragsproblemen in de klas vooraf. Daarom kiezen we voor een sterke focus om schooluitval terug te dringen: het versterken van de draagkracht van leerkrachten, schoolteams en begeleiders in het omgaan met gedragsproblemen in de klas. We benoemen ze als interactieproblemen of moeilijk hanteerbaar gedrag bij leerlingen.

¹ aantal vroegtijdige schoolverlaters in verhouding tot het aantal leerlingen dat zich dat schooljaar kwalificeerde.

Bron: Onderwijsstatistieken Vlaamse overheid <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/nl/samen-tegen-schooluitval/vroegtijdig-schoolverlaten/cijfers-over-schooluitval>

Hierbij hanteren we de volgende hefboomen :

- expertise samenbrengen, uitwisselen en zien waar we de krachten kunnen bundelen en waar er leemtes zijn
- ontwikkelen en verspreiden van deze expertise naar het onderwijsveld
- stad Leuven adviseren bij haar stimuleringsbeleid ter zake, na afstemming tussen de initiatieven in de regio.

Meer info: <https://www.samenonderwijsmaken.be/hoe-kunnen-we-zerotolerantie-tegen-schooluitval-waarmaken>

De partners formuleerden in 2017 het Actieplan “Netwerk iedereen aan boord” waaraan een financieringsinspanning van de stad van 72.000 € gekoppeld werd. Voor het schooljaar 2019-2020 werd door de stad Leuven een budget van €80.390 ter beschikking gesteld van het Labo Zerotolerantie Tegen Schooluitval. De financiering past binnen de meerjarenplanning van de stad (2019-2025).

De projecten die in 2017-2018 tot 2021-2022 financiering of logistieke ondersteuning krijgen zijn:

- [Ris+K basisonderwijs](#) (uitbreiding naar buitengewoon basisonderwijs vanaf 2020-2021)
- [Ris+K secundair onderwijs](#) (uitbreiding naar buitengewoon secundair onderwijs vanaf 2020-2021)
- [Centrum voor Leerzorg](#)
- [Naadloze Flexibele Trajecten](#)
- [Naft-Leerrecht](#)
- Denkgroep [Ponton 43](#) (voorheen: Werkgroep Type 3 OV4)

Meer informatie hierover vind je online.

De projecten maken een actieplanning op voor het lopende schooljaar.

3. Partners

Onderwijs

- [Katholieke Scholengemeenschap KSLeuven \(SO\)](#)
- [Scholengemeenschap officieel onderwijs Leuven \(SO\)](#)
- Scholengemeenschappen basisonderwijs
- Denkgroep Ponton 43

Ondersteuning onderwijs

- [GO! CLB Leuven-Tienen-Landen](#)
- [Vrij CLB Leuven](#)
- [Centrum voor Leerzorg \(CLZ\)](#)
- Pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende netten

Welzijn

- [NAFT-Leerrecht Vlaams-Brabant Oost](#)
- [Arktos](#)
- [Koinoor](#)
- [Profo](#)
- [Yuneco \(voor Geestelijke Gezondheidszorg\)](#)

Brug onderwijs – welzijn

- [Meldpunt schoolexterne interventies Vlaams-Brabant](#)
- [Lerend netwerk Ris+K BaO Leuven](#)
- [Lerend netwerk Ris+K SO Leuven](#)
- [LOP Leuven \(BaO + SO\)](#)
- Themagroep Schooluitval
- Provinciale netwerken “[Samen tegen schooluitval](#)” en “[Lerende netwerken Jeugdhulp-Onderwijs](#)”

Lokale overheid

- Stad Leuven (diversiteit, onderwijs, preventie)

Opleiding

- KULeuven: [Praxis P](#) – Schoolpsychologie – (Jeugd)criminologie
- UCLL – [lerarenopleiding](#) – [sociaal werk](#)

Wie?

- Voorzitterschap: Georges Baeten (oud-directeur GO! CLB Leuven-Tienen-Landen) en Filip Mels (oud-directeur Vrij CLB Leuven)
- Kerngroep: voorzitters, Karin Jacobs (Afdeling Onderwijs Stad Leuven), Gert Pardon (LOP-deskundige), Lore Baeyens en Lotte Michiels (Leuven netwerk SOM – Samen Onderwijs Maken), Aron De Hondt (Afdeling Onderwijs Stad Leuven)
- Deelnemers aan de vergaderingen van het Labo: de leden van de Kerngroep, Danny Pijls (CODI Katholiek Sec.O.), Saskia Dekocker (CODI officieel secundair onderwijs), Filip Eelen (directeur Vrij CLB), Katrin Timmermans (TAnde), Claire De Bruyne (SG4sprong), Sigrid Vangoidsenhoven (CLZ), Hilde Iserbyt (CLZ & Ponton43), Hanne Beelen (Arktos), Lim Vervueren (Koinoor/NAFT), Ine Helsen (themagroep schooluitval&Ponton43), Dorine Hendrikx (themagroep schooluitval), Inez Vandebussche (voorzitter denkgroep Ponton43), Jan Willems (Preventiedienst Stad Leuven), Yassin El Attar (Dienst Diversiteit stad Leuven), An Hessels (Provinciaal Netwerk tegen Schooluitval), Barbara Janssens (Lerende netwerken Jeugdhulp-Onderwijs), Hilde Colpin en Jantine Spilt (KULeuven, Schoolpsychologie en Praxis P), Anja Jacobs (CGG VBO-Yuneco), Gert Vits (CGG VBO), Caroline Vancaeyveldt (UCLL), Tino Crabbe (Profo), Lalynn Wadera (stad Leuven, schepen van Onderwijs) en An Bollen (kabinetsmedewerker)
- Opvolging via verslaggeving: Grite De Bondt (directeur GO! CLB), Bert Dehaerne (directeur CIDAR), Ruth Wouters (UCLL), Ivo Aertssens (Criminologie KUL), Ann Sophie Labar (Koinoor/Naft-Leerrecht), Bart Wauters (Arktos/NAFT), Dirk De Rijdt (Arktos), Karima Lakdim (directeur Profo), Filip Huysmans (diensthoofd Afdeling Onderwijs Stad Leuven).

4. Werking

Het Labo vergadert drie keer per jaar. De partners informeren elkaar, wisselen expertise uit, zoeken naar synergie en afstemming tussen projecten en verkennen nieuwe mogelijkheden om de gezamenlijke doelstellingen te realiseren.

Ze brengen ook een advies uit aan de stad voor financiering van projecten. Met het oog op een transparante besluitvorming werd een processchema goedgekeurd en ter beschikking gesteld van alle 'stakeholders'. Zie bijlage infra.

De partners verlenen hun medewerking aan de ontwikkeling van een toolbox, waarin hulpmiddelen voor het effectief omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag die binnen de verschillende werkingen gehanteerd of ontwikkeld zijn, worden samengebracht en online ter beschikking gesteld.

5. Actieplan 2021-2022

6.1 Activiteiten 2021-2022

Ook dit jaar noopte Covid tot flexibiliteit bij het inzetten van de middelen. Dit resulteerde vooral in het verder zetten van het project brugcoaches en het voorzien van een ruimer budget voor het drukbaar maken en verspreiden van het reflectie-instrument voor schoolteams "ReflectLeer".

6.2 Lerend netwerk Ris+K Leuven

6.2.0 Algemeen

Missie

- Ris+K wil dat alle scholen, door het voeren van een positief relatiebeleid, er steeds beter in slagen om elk kind/jongere een leef- en leeromgeving aan te bieden waarbij het zich betrokken voelt op school en maximale leerwinst wordt gerealiseerd.
- Zo wil Ris+K het aantal kinderen en jongeren dat dreigt mentaal of effectief af te haken op school, terugdringen.

Doelstelling en werkwijze

- Door middel van begeleidingstrajecten voor schoolteams de know-how van welzijn, jeugdvormingswerk en vorming inzetten in basis- en secundair onderwijs. Deze bieden een antwoord op:

- een leerling- of klasgebonden vraag (curatief),
- een vraag van het team (preventief) of
- een vraag rond het zorgbeleid van de school.

Ze dragen in principe altijd bij tot de professionalisering van de schoolteams. We noemen ze verderop Ris+K-trajecten.

- De deelnemende scholen vormen lerende netwerken, zodat leerervaringen gedeeld en versterkt worden.
- Organisatie van leerlabo's (een thematisch vormingsaanbod) i.s.m. CLZ.
- Er wordt blijvend gezocht naar verankering van de verworvenheden van Ris+K. Ook blijft de vereenvoudiging van de beheersstructuur een aandachtspunt. Deze zorg wordt mee behartigd in het traject voor verduurzaming van het Labo ZTTS.

Beheer budget

- Het budget van Ris+K kan flexibel aangewend worden voor Ris+K BaO en Ris+K SO.
- Vanaf 2020-2021 krijgt het buitengewoon onderwijs ook toegang tot het Ris+K project. De aansturing gebeurt vanuit het CLZ.

6.2.1 Ris+K Basisonderwijs

Actieplanning:

- 19 Ris+K trajecten van 10 uur.
- Lerend netwerk, met externe coaching verderzetten met huidige groep van 8 scholen, c.q. uitgebreid met nieuwe scholen. Externe partners: Arktos, De Schommel, UCLL (Samen-Spel).

Aanbod voor het kleuteronderwijs: "Samen-Spel in Ris+K". Dit aanbod is beschikbaar als teamgebonden traject en als casusgebonden traject. In dit traject wordt een kleuteronderwijzer geprofessionaliseerd in Samen-Spel als het moeilijker gaat met een kind of met een klasgroep.

Uitbreiding van Ris+K trajecten naar het buitengewoon onderwijs, aangestuurd vanuit CLZ (zie infra).
- Drukklaar maken en implementatie ReflectLeer (reflectie-instrument Zorgbeleid moeilijk hanteerbaar gedrag) binnen de Ris+K BaO -scholen.

6.2.2. Ris+K secundair onderwijs

Actieplanning:

- Lerend netwerk (met externe coaching) met 8 secundaire Ris+K-scholen verderzetten met focus op versterking van de basiszorg in functie van de Ris+K-doelstellingen.
- De partners die betrokken zijn in het lerend netwerk zijn Arktos, Koïnoor, Profo, De Acht, DOCA, Yuneco en Alba.
- 21 Ris+K trajecten van 10 uur.
- Uitbreiding naar buitengewoon onderwijs, aangestuurd vanuit CLZ (zie infra).
- Het overleg met Naft, opgestart in 2021, over de gelijkenissen/verschillen en afstemming Naft - Ris+K voor wat de leerling- of klasgebonden trajecten betreft wordt voortgezet.

6.2.3 Ris+K buitengewoon onderwijs

Zie sub 6.5 Centrum voor Leerzorg.

6.2.4 Project Brugcoaches

Doelstelling en werkwijze (verwijzend naar schooljaar 20-21)

- Door de sluiting van de scholen wegens het COVID-19 virus, maakten scholen zich de voorbije jaren sterk om via online afstandsonderwijs het leerproces verder te zetten. Heel wat leerlingen met risico op schooluitval waren moeilijk te bereiken voor scholen, CLB's en welzijnspartners. Om bijkomende schooluitval door corona

te beperken, werd tijdelijk de focus verschoven van “Risicosituaties op school doen kantelen” naar “Zoveel mogelijk leerlingen aan boord houden”.

- Hiervoor konden in 2019-2020 en 2020-2021 telkens gedurende een aantal maanden individuele begeleidingstrajecten opgezet worden. Deze inspanningen waren er op gericht de jongeren die risico lopen aanklampend te begeleiden in een soort van buddy- of brugfiguren die wij “brugcoaches” hebben genoemd.
- Om de administratieve belasting te beperken, werd ervoor gekozen alle trajecten te bundelen door het inzetten van een vormingswerker binnen Arktos. Een tewerkstelling van 60% VTE liet toe om 28 trajecten uit te voeren met een tijdsinvestering van gemiddeld 6 uur per traject. Dit aanbod wordt aanvullend gesitueerd ten aanzien van andere initiatieven zoals NAFT, de ondersteuningsnetwerken en –teams, de CLB’s, vrijwilligerswerk,

Begroting 21-22

- Indien nodig kan het project brugcoaches opnieuw worden opgestart met de beschikbare middelen, binnen dezelfde doelstellingen en voorwaarden.
- Indien bijkomende middelen kunnen ingezet worden voor het opvangen van de gevolgen van Covid, zal met de partners overlegd worden op welke wijze deze het best worden aangewend.

6.2.5 Procesbegeleiding voorbereidingstraject Ponton 43 (OV4 T3)

In 2020-2021 startte KSLeuven met een voorbereidingstraject voor de oprichting van een school voor buitengewoon onderwijs voor leerlingen met normale begaafdheid en ernstige gedrags- en emotionele problemen: opleidingsvorm 4, type 3. Het kreeg de werktitel Ponton 43. Bij dit traject wordt een breed netwerk van Leuvense onderwijs- en welzijnsactoren betrokken. Hiervoor stelt KSLeuven een halftijdse (2020-2021) en nadien een coördinator 20% (2021-2022) aan. Voor het schooljaar 2021-2022 wordt bovendien vanuit KSLeuven de expertise van twee orthopedagogen uit Terbank ingezet (15%). Vanuit het Ris+K-budget wordt een bijkomende procesbegeleider aangesteld.

Het doel is dit aanbod te organiseren vanaf 1 september 2023.

De oprichting van OV4-type3 wordt niet enkel gezien als een antwoord op de nood van deze leerlingen. De school moet ook een inspirator zijn voor de andere scholen uit het Leuvense over hoe kan omgegaan worden met moeilijk hanteerbaar gedrag.

6.3 Vormingsprogramma’s 2021-2022

Vorig schooljaar werden eenmalig twee vormingsprogramma’s aangeboden met overgedragen middelen. ‘Ambras in de klas’ werd in schooljaar ‘20-’21 afgerond, de vorming NA/GV heeft nog één trainingsdag te goed in schooljaar ‘21-’22. De twee opleidingen waarvan sprake zijn:

- [Ambras in de klas – omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag](#) en
- [Nieuwe autoriteit en geweldloos verzet op school - vanuit kracht samenwerken met ouders](#)

Doelstellingen

- De vormingsinspanningen die schoolteams secundair onderwijs doen om sterker te worden in het omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag en een positief relatiebeleid uit te bouwen extra impulsen geven.
- Een extra impuls geven aan de schoolteams om hun samenwerking met ouders te versterken (in het licht van moeilijk hanteerbaar gedrag).

Begroting

Mogelijks worden deze vormingen, mits positieve evaluatie bij de gebruikers en indien er behoefte aan is, opnieuw aangeboden tegen kostprijs. Logistiek en organisatie kan eventueel opgenomen worden door het Labo en de stad. Via het Labo kunnen de resultaten ook gespreid worden binnen de bestaande netwerken.

6.4 Naft-Leerrecht

Doelstelling en werkwijze

Voorzien in een voldoende aantal Naadloze Flexibele Trajecten voor jongeren die in Leuvense secundaire scholen ingeschreven zijn. Hierdoor krijgen zoveel mogelijk leerlingen die daar nood aan hebben een maatgericht

begeleidingstraject in functie van opnieuw aansluiten bij een schools traject. De financiering is aanvullend aan de financiering door de Vlaamse Gemeenschap (Welzijn).

Actieplanning 2021-2022

De wachtlijsten voor Naft-trajecten blijven bestaan, zodat situaties verder kunnen escaleren en dit bemoeilijkt bij sommige leerlingen aansluiting bij onderwijs of werk.

De Naft-aanbieders zullen, supplementair aan de regulier gefinancierde trajecten, voor minstens 10 leerlingen, een intensief begeleidingstraject ontwikkelen. De aanmelding gebeurt door het CLB. Deze trajecten kunnen elke mogelijke invulling krijgen, van individuele coaching tot klasbegeleiding tot tijdelijke alternatieve leersituaties individueel of in groep, werkplekleren, studiebegeleiding, coaching van leerkrachten, herstelgerichte tussenkomsten, enz... of een combinatie van deze. De vorm, duur en intensiteit worden ontwikkeld op de verwijs-rondetafels waaraan leerling, school, CLB- en Naft-medewerker en opvoedingsverantwoordelijken deelnemen.

In het inhoudelijk verslag wordt een indicatie gegeven van de effectieve personeelsinzet. Tevens zal aangetoond worden dat de trajecten effectief supplementair zijn aan het regulier NAFT-aanbod. Hiervoor worden in samenwerking met het Meldpunt schoolexterne interventies relevante gegevens verzameld.

Met het oog op het verder terugdringen van de wachtlijst, wordt met de onderwijspartners (LOP secundair onderwijs) bekeken hoe de beschikbare capaciteit optimaal benut kan worden.

Begroting

Aanstelling van een halftijdse medewerker door penvoerende organisatie Cidar.

6.5 Centrum voor Leerzorg

Doelstelling en werkwijze

- Netoverschrijdend de competenties van de ondersteuningsnetwerken en –teams, het gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs en de CLB's versterken m.b.t. omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag en de meest complexe zorgnoden d.m.v. een intern lerend netwerk (intern lerend netwerk voor gewoon en intern lerend netwerk voor buitengewoon onderwijs)
- Deze know-how laten doorstromen naar het Leuvense onderwijsveld en zo de draagkracht van schoolteams versterken d.m.v. een extern lerend netwerk (i.s.m. Ris+K)
- Curatieve ondersteuning voor scholen buitengewoon onderwijs bij het omgaan met hardnekkige en complexe gedragsproblemen. (nieuw in 2020-2021)

Actieplanning 2021-2022

• Intern lerend netwerk gewoon onderwijs

De ondersteuningsnetwerken en –teams, CLB's en vertegenwoordiging van het gewoon onderwijs in de Leuvense regio nemen deel. De CLZ coördinatoren organiseren en leiden het overleg. 5x/schooljaar.

Doelstellingen:

- expertisedeling en verdere professionalisering onder meer via inbreng casussen;
- afstemming en uitwisseling rond thema's aangebracht door de deelnemers;
- input van (externe) expertise met focus op leerlingen met gedrags- en emotionele problemen door sprekers die uitgenodigd worden op het lerend netwerk.

• Intern lerend netwerk buitengewoon onderwijs

Pedagogische verantwoordelijken van scholen voor buitengewoon onderwijs van Leuven en onmiddellijke omgeving (Lovenjoel, Huldenberg), CLB's en een deskundige op het terrein van gedrags- en emotionele problemen nemen deel. De CLZ coördinatoren organiseren en leiden het overleg. Frequentie: 5x/schooljaar.

Doelstellingen:

- vorming van een netoverschrijdend lerend netwerk voor buitengewoon onderwijs in de Leuvense regio;
- wederzijdse uitwisseling van expertise rond thema's aangebracht door de deelnemers;

- casuïstiek aangebracht door de deelnemers met focus op leerlingen met gedrags- en emotionele problemen;

Deze casuïstiek kan via wederzijdse ondersteuning opgenomen worden (al dan niet op de klasvloer) of via de deskundige die hiertoe aangesteld werd vanuit de bijkomende financiering uit het Ris+K-budget.

De uitwisseling van know-how buitengewoon onderwijs en gewoon onderwijs gebeurt in gezamenlijke bijeenkomsten van de "Interne Lerende Netwerken" gewoon en buitengewoon onderwijs en de vrije deelname van de scholen gewoon onderwijs aan de activiteiten van het extern lerend netwerk (leerlabo's).

● Extern lerend netwerk

Binnen CLZ 3.0 zullen de leerlabo's (in samenwerking met Ris+K) en de studiedag verder gezet worden.

Afstemming en samenwerking met Ris+K

- De afstemming tussen het Ris+K project en het CLZ gebeurt via deelname van de CLZ-coördinatoren aan de lerende netwerken Ris+K en de stuurgroep Ris-K basisonderwijs en de gezamenlijke organisatie van het "Extern Lerend Netwerk CLZ en Ris+K partners".
- De beide Ris+K-projecten verwijzen in hun jaarverslag naar het jaarverslag van het CLZ voor wat de trajecten betreft die georganiseerd werden in het buitengewoon onderwijs

Begroting van de input van financiële middelen en omkadering voor de CLZ-werking

Het Centrum voor Leezorg wordt gefinancierd door Stad Leuven, Katholieke Scholengemeenschap Leuven, GO! onderwijs Huis 11 en de Leuvense CLB's.

6.6 Toolbox expertisedeling omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag (preventie & aanpak)

Doelstelling van de toolbox

De partners in het Labo ontwikkelen zelf expertise binnen de eigen onderwijs-, onderzoeks- of begeleidingspraktijk of in de gefinancierde projecten. Zij willen zich samen inzetten om de meest werkzame en relevante expertise zo breed en laagdrempelig mogelijk te spreiden bij de Leuvense onderwijsactoren.

Als instrument gebruiken we een online beschikbare toolbox met een beperkt aantal infofiches die de gebruikers kunnen ondersteunen, later indien mogelijk aan te vullen met beeldmateriaal. De infofiches beschrijven in het kort een beeld, begrippenkader, werkwijze of hulpmiddel voor de klasvloer. Het gaat om instrumenten waarmee sommige partners al aan de slag zijn en waarmee goede ervaringen zijn. De fiches zijn kort en verwijzen zo mogelijk naar infobronnen, mensen of organisaties voor verdieping.

De partners werken mee aan de uitbouw van deze toolbox. Het Labo evalueert de samenstelling.

Inhoud van de toolbox

De voorbije jaren werden volgende fiches ontwikkeld

1. Van onmacht naar kracht: nieuwe autoriteit en geweldloos verzet als basishouding
2. Succesfactoren om risicosituaties op school positief te doen kantelen: aanbevelingen uit Ris-K 1
3. De conflictcyclus helpt moeilijk hanteerbaar gedrag begrijpen (LSCI)
4. Gepast reageren op moeilijk hanteerbaar gedrag met de agressiecurve in het achterhoofd
5. Samenwerking tussen school en ouders verbeteren
6. Een schoolbeleid dat regel- en norm overtredend gedrag voorkomt
7. Herstelgericht aan de slag met de Sorrybox: van sorry-brief tot goedmaakbeleid op school
8. Preventief klasklimaat bevordert samenwerken
9. Samen-Spel: de kracht van de leraar-kindrelatie (kleuteronderwijs)
10. Rustbox: een hulpmiddel voor stressregulatie

Deze fiches zijn beschikbaar op <https://www.samenonderwijsmaken.be/hoe-kunnen-we-zerotolerantie-tegen-schooluitval-waarmaken> .

6. Toekomst van het Labo

Actieplanning

In 2021-2022 wordt het traject dat vorig schooljaar werd opgestart om de werking van het Labo ZTTS te verduurzamen afgerond.

LABO Zerotolerantie tegen schooluitval

Proces van de besluitvorming over de projecten gesubsidieerd

door de Stad Leuven

